

УДК 39:745/749(477)(082)
DOI 10.32461/2226-3209.2.2024.308373

Цитування:

Сиваш І. О. Мотиви етнодизайну в сучасній візуальній культурі. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*: наук. журнал. 2024. № 2. С. 131–138.

Syvash I. (2024). Motives of Ethnodesign in Modern Visual Culture. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 2, 131–138 [in Ukrainian].

Сиваш Ілона Олегівна,
кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри комп'ютерних технологій
дизайну і графіки
Національного авіаційного університету
<https://orcid.org/0000-0002-7060-5350>
ilona.syvash@ukr.net

МОТИВИ ЕТНОДИЗАЙНУ В СУЧАСНІЙ ВІЗУАЛЬНІЙ КУЛЬТУРІ

Мета статті – виявити роль етнодизайну у формуванні питомо українських рис у сучасній візуальній культурі, що сприяє самоідентифікації та консолідації української нації. **Методологія дослідження** базується на методах аналізу і синтезу, зіставлення та узагальнення, кроскультурному підході, що дали можливість встановити ознаки національно-культурної ідентифікації в сучасній дизайн-творчості, які є рушієм для соціально-культурних змін, до об'єднання українського суспільства. **Наукова новизна** статті полягає в актуалізації ролі етнодизайну в наданні сучасній візуальній культурі національних рис, що важливо в нинішніх воєнних умовах, коли питання української національної ідентичності постало особливо гостро. **Висновки.** Візуальна ідентифікація національної культури потребує створення середовища, що відображає культурні цінності, традиції та спадщину нації. Етнодизайн відіграє важливу роль у збереженні ідентичності народу, оскільки він втілює культурні та традиційні цінності в різних сферах життя. Це, зокрема, відбувається шляхом застосування, цитування та переосмислення традиційних українських мотивів, колірної палітри, елементів національної символіки, шрифтів з українською історичною візуальною основою, зображень національних традицій та образів тощо. Графічний дизайн на сьогодні є рушійною силою візуальної комунікації. Він відображає панівну ідеологію, суспільні норми та культурні трансформації. Використання етнодизайну в бізнесі є способом підкреслити його належність до самодостатньої багатой на культурні традиції української нації та привернути увагу аудиторії за допомогою «українізації» таких аспектів, як: логотип, реклама, упаковка, продукти, соціальні медіа та вебсайти, корпоративні події та заходи. Вплив графічного дизайну не обмежується комерцією, це також потужний інструмент для соціально-культурних змін, до консолідації українського суспільства. Переосмислена та осучаснена стилістика етнодизайну виводить його на рівень кроскультурності. Цифрова революція вивела етнодизайн на новий рівень, відкрила можливості для необмежених експериментів з типографікою, кольорами, макетами.

Ключові слова: етнодизайн, візуальна культура, дизайн-творчість, самоідентифікація нації, національна символіка.

Syvash Ilona, Candidate of Art Criticism, Associate Professor of the Department of Computer Science, Design and Graphics Technologies, National Aviation University

Motives of Ethnodesign in Modern Visual Culture

The purpose of the article is to reveal the role of ethnodesign in the formation of specifically Ukrainian features in modern visual culture, which contributes to self-identification and consolidation of the Ukrainian nation. **The research methodology** is based on methods of analysis and synthesis, comparison and generalisation, a cross-cultural approach, which made it possible to establish signs of national and cultural identification in modern design creativity, which are the driving force for socio-cultural changes, to unify Ukrainian society. **The scientific novelty** of the article lies in the actualisation of the role of ethnodesign in providing modern visual culture with national features, which is important in the current wartime conditions, when the issue of Ukrainian national identity has become particularly acute. **Conclusions.** Visual identification of national culture requires the creation of an environment that reflects the cultural values, traditions and heritage of the nation. Ethnodesign plays an important role in preserving the identity of the people, as it embodies cultural and traditional values in various spheres of life. This, in particular, occurs through the application, quoting and reinterpretation of traditional Ukrainian motifs, colour palette, elements of national symbols, fonts with a Ukrainian historical visual basis, images of national traditions and rituals. Graphic design is the driving force of visual communication today. It reflects the prevailing ideology, social norms and cultural transformations. The use of ethnodesign in business is a way to emphasise its belonging to the self-sufficient Ukrainian nation rich in cultural traditions and to attract the attention of the audience with the help of "Ukrainisation" of such aspects as: logo, advertising, packaging, products, social media and websites, corporate events and activities. The influence of graphic design is not

limited to commerce, it is also a powerful tool for socio-cultural changes, to the consolidation of Ukrainian society. The rethought and modernised style of ethnodesign brings it to the level of cross-culturalism. The digital revolution brought ethnic design to a new level, opened up opportunities for unlimited experiments with typography, colours, layouts.

Keywords: ethnodesign, visual culture, design-creativity, self-identification of the nation, national symbolism.

Актуальність теми дослідження. Візуальна культура базується на розумінні того, що сприйняття візуального образу залежить від суспільного контексту, завдяки чому люди усвідомлюють себе як членів певного соціуму. Соціокультурне середовище XXI століття актуалізує роль візуалізації в процесі національного самоусвідомлення. Візуальні образи постають як матеріалізовані сенси, які відбивають менталітет народу, його історію, цінності. Наявність етнічних особливостей у візуальній культурі кожного народу є важливим аспектом збереження культурного розмаїття у світі. Мова, звичаї та цінності, які сформувалися в процесі розвитку народу, важливі для його самоідентифікації, визнання світовою спільнотою. Етнічна традиція формується через передачу культурних звичаїв, обрядів, мови, вірувань та інших аспектів культури від покоління до покоління у межах етнічної групи. Вона визначається спільними цінностями, історією і способом життя народу, передбачає традиції в мистецтві, обрядах, святах, у поведінці, приготуванні їжі, вбранні, облаштуванні життєвого простору, що і є сферою діяльності дизайнера.

Аналіз досліджень і публікацій. Шляхи впровадження елементів національної культури в сучасний антропогенний простір та взаємодію в ньому історії і сьогодення вивчає, зокрема, етнодизайн. Український етнодизайн став предметом аналізу низки вітчизняних науковців. Так, І. Бондар дослідив етнодизайн як складник проектної культури, що відбиває у своїх продуктах культурні надбання народу. Науковець наголосив на ролі дизайнера, який не просто продукує антропогенне середовище, а й транслює цінності, стиль життя, формує світогляд, менталітет соціуму [2]. Методи проектування продукції з національною українською символікою окреслила Н. Удріс-Бородавко. Вона вказала на сенси, які потрібно актуалізувати в дизайнерських розробках, наголосила на важливості формувати національний світогляд в українського дизайнера [12]. На особливостях побутування елементів декоративно-ужиткового мистецтва в умовах сьогодення наголосила С. Прищенко. Науковиця стверджувала, що візуальна мова дизайну має значний вплив на сучасного споживача, у якого домінує кліпове, фрагментарне сприйняття, побудоване на візуальності. На думку дослідниці, дизайн, що

має національну форму, оптимально адаптуючи культурну спадщину українців до сучасних реалій, здатен формувати в громадян національно орієнтовані світоглядні позиції, руйнувати радянські стереотипи [9, 114], що важливо для формування української національно-світоглядної культури. Семантичний ресурс застосування національного орнаменту в продукції графічного дизайну вивчали О. Колісник і С. Мисак, які виявили, що через створення певних внутрішніх станів, мисленнєві та поведінкові реакції дизайнер своєю творчістю формує почуття належності до національних культурних надбань [6]. Як основний інструмент формування національної ідентичності розглянув Є. Павліченко сучасну візуальну культуру, вказавши, що саме вона «безпосередньо або опосередковано формує домінуючі символи суспільної комунікації» [7]. Аналіз праць з використання національних мотивів в українському дизайні дав змогу встановити, що етнодизайн відіграє важливу роль у консолідації суспільства, яке нині особливо гостро потребує знання своєї історії та культури. Належність предметного середовища до української культури визначає дизайн як засіб візуальної комунікації. Це зумовлює актуальність дослідження елементів та мотивів, що відображають багатство та різноманіття української культурної спадщини й водночас є частиною сучасної культури українців.

Мета дослідження – виявити роль етнодизайну у формуванні питомо українських рис у сучасній візуальній культурі, що сприяє самоідентифікації та консолідації української нації.

Виклад основного матеріалу. На теперішній час світ охопила інтернетизація, що прискорює уніфікацію та інтернаціоналізацію культур. З одного боку, це робить їх більш близькими та зрозумілими світові. З іншого – є загроза втратити свої, особливі ознаки, які роблять кожен народ цікавим і неповторним. Завдання сучасного дизайнера – в умовах космополітизму та мультикультурності зберегти національні особливості української культури. Це завдання підсилює і нинішня політична ситуація, коли український народ вкотре відстоює власну окремішність, право на самоідентифікацію.

Дизайнери мають змогу використовувати такі художні форми, матеріали й техніки, які сприяють формуванню соціально-культурного середовища, що має національне «обличчя». Кольори, форми, текстиль, меблі та інші елементи дизайну мають відповідати як утилітарним потребам споживачів, так і культурним. Простір, наповнений національним змістом, здатен впливати на культурні потреби людини, спрямовувати її інтереси на формування національно-культурної ідентичності.

Унікальність та красу української культури відбиває графічна українська автентика. Використовуючи у своїй творчості традиційні орнаменти, мотиви, кольори, шрифти, дизайнер створює не лише сам мистецький твір, а й символи, наповнені певними сенсами, що визначає специфіку усвідомлення людиною дійсності, спосіб її світосприйняття, формує в неї відчуття історичної та культурної спадщини, належності до свого народу, що є важливим елементом

української ідентичності. Національні особливості можуть жити діяльність митця, бути для нього зразком у пошуках форми та змісту проєктованої реальності.

Графічна українська автентика є важливим елементом культурної спадщини та ідентичності України. Репрезентуючи створений об'єкт як символ, що втілює національні соціально-культурні ознаки та цінності, графічним дизайнерським рішенням вона додає унікальності й автентичності, відображаючи багатство та різноманіття української культури. Для цього дизайнери використовують традиційні українські орнаменти та мотиви, а саме: вишивку, писанку, віночки, рослинні та геометричні візерунки, наприклад у дизайні логотипів, відзнак, упаковки, товарів широкого вжитку (рис. 1). Етнічні орнаменти, зокрема геометричні візерунки, рослинні мотиви, абстрактні символи, є основою для створення національно маркованих композицій у сучасному дизайні.

Рис. 1. Національні мотиви в дизайні сумок

Графічний дизайн передає ідеї та інформацію, що відображають унікальність та культурну спадщину нації в таких візуальних формах, як національні символи: прапор, герб, емблема, карта України, кольори. Кольорами української автентики є, зокрема, поєднання жовтого й блакитного – кольору національного прапора України, що символізує національну державність, є способом вираження національної ідентичності. Графічні дизайнери використовують блакитний і жовтий кольори як основну палітру або як акцентні елементи (рис. 2).

Етнодизайн сприяє збереженню та відродженню традиційних ремесел: вишивки,

гончарства, ткацтва й ін. Це дозволяє людям зберігати та передавати майстерність з покоління в покоління. Графічна автентика може включати в себе елементи народного мистецтва, а саме: розписи на кераміці, вироби з дерева, вишивку, що надає дизайну автентичний вигляд.

Колориту української автентики додають і типові образи та символи. До них належать національні архетипи: традиційне українське вбрання, народні персонажі, елементи традиційного іміджу – чоловіча зачіска «чуб» (оселедець) і дівочий вінок зі стрічками, рослинні та тваринні мотиви, символіка, що відображає національну ідентичність (рис. 3).

Рис. 2. Кольори українського прапора в графічному дизайні

Рис. 3. Національні символи в дизайні торгових марок

Графічний дизайн у рекламі є ефективним засобом формування споживчої поведінки та масової культури, оскільки формує перше враження про продукт, робить його впізнаваним та емоційно маркованим. Етнічні мотиви в дизайні реклами можуть стати потужним засобом для привернення уваги споживачів та формування в них відчуття культурної приналежності. Використовуючи такі елементи, як традиційні візерунки, символи та кольори, дизайнери можуть створювати візуальні образи, які резонують з культурними запитами цільової аудиторії. Такий підхід формує стійкий емоційний зв'язок зі споживачами й дає змогу виділити бренд серед конкурентів на переповненому ринку. Стилізовані кириличні шрифти, що відображають традиційні українські рукописи або

орнаменти, надають йому автентичності, здійснюють культурний вплив, активізують інтерес до українських традицій та історії. Оптимальна інтеграція етнічних мотивів у дизайн реклами підвищує загальну естетичну привабливість та ефективність рекламних матеріалів.

Українська культура протягом свого існування сформувала власний набір прототипів, прообразів, ідей, символів та моделей поведінки, які стали основою національної свідомості українців та передаються з покоління в покоління. Сучасний маркетинг враховує національні архетипи, образи та символи, що виробилися в народі від давнини й до сучасності та збереглися в літературі, живописі тощо, і використовує їх для просування товару чи послуг (рис. 4).

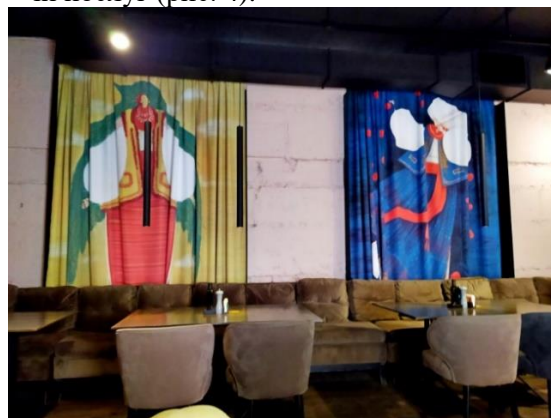

Рис. 4. Національні мотиви в інтер'єрі ресторану сучасної української кухні

Традиції повинні не протирічити розвитку, а жити, стимулювати його, аби забезпечити збереження національно-культурних сенсів у нових суспільних умовах. Деякі дизайнери використовують етнічні мотиви як основу для створення сучасних та інноваційних дизайнів. Це може включати абстрактні або стилізовані інтерпретації традиційних елементів, образів. У графічному дизайні це проявляється в синтезі народних мотивів із сучасним дизайном, у поєднанні традиційних народних візерунків, мотивів, технік із сучасними дизайнерськими тенденціями. Це може бути втілено в одязі, предметах декору чи інтер'єрі. У такому поєднанні важливо зберегти унікальні риси українського народного мистецтва й водночас адаптувати його до потреб сучасної аудиторії. Це може передбачати використання традиційних візерунків у новому контексті, поєднання різних матеріалів і технік, створення сучасних інтерпретацій класичних народних мотивів. Такий підхід може сприяти появі оригінальних дизайнерських рішень, які відображатимуть красу національної культури й водночас відкриватимуть нові можливості для творчості та самовираження. Крім того, суспільно-політичні умови коригують культурні потреби людей, тож графічний дизайн має задовольняти вимоги часу.

Наприклад, шрифти з українською історичною візуальною основою можуть по-сучасному інтерпретувати традиційні мотиви, поєднавши старовинні елементи із сучасними графічними прийомами. Такі шрифти не лише додають індивідуальності графічному дизайну, але й відображають багату культурну спадщину України та її історичний контекст, створюють неповторний образ, який виражає українську ідентичність.

Крім того, замість російського шрифту «Іжича», яким послуговуються у внутрішніх документах, пропонують запровадити дизайнерський шрифт «Воля» шрифтової дизайнерки, дослідниці шрифтової візуальної культури Марчели Можини, яка його створила на основі літерацій головного художника УПА Ніла Хасевича (рис. 4). Також планують створити банк українських шрифтів, які були б упізнаваними саме як українські, графічно унікальними, тобто відрізнялися від інших кирилических шрифтів, приємними для сприйняття, інклюзивними (доступними для людей з вадами зору), технічно сумісними (легко застосованими в цифровому середовищі) й обов'язково мали історичне підґрунтя, тобто відображали українську культуру та історію [3].

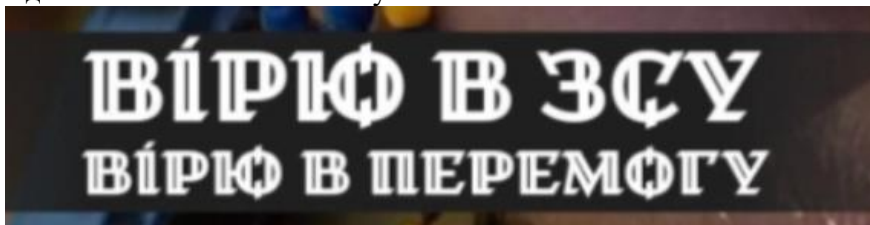

Рис. 4. Шрифт «Воля» Марчели Можини [11]

Етнодизайн як інструмент збереження ідентичності народу та сприяння розвитку культурного розмаїття дає змогу народові не лише зберегти свою спадщину, а й інтегрувати її в сучасний світ, поєднавши традиційне з новими ідеями та технологіями. Так, А. Грицай та О. Мельник дослідили застосування українських міфологічних образів у сучасному графічному дизайні й виявили, що вони «досить популярні у сучасній візуальній культурі та часто трапляються в мультфільмах, відеоіграх, пакуванні, поліграфії». Це, зокрема, «персонажі з надприродними здібностями (упир, знахар, відьма тощо), пантеон слов'янських персонажів (Ярило, Сварог, Мокош тощо), духи та чудовиська (русалка, мавка, чорт, морок, домовик, скарбник, нитка)» [4, 35].

Задля актуалізації та популяризації української міфології започатковано проєкт Чарівний Світ.UA, мета його – долучити

нинішнє покоління української молоді, яке на сьогодні здебільшого споживає іноземний ігровий та культурний контент, до української культури. Із цією метою створено мобільний застосунок із використанням міфологічних персонажів, які за умови проходження певних навчально-пізнавальних етапів оживають у віртуальній реальності (рис. 5).

Українська міфологія в сучасній візуальній культурі сприяє вихованню інтересу до національної культурної спадщини. При цьому важливо враховувати асоціації, які викликають національні символи, щоб забезпечити правильне сприйняття дизайнерського об'єкта. Так, 2023 року із застосуванням штучного інтелекту створено відеоенциклопедію про персонажів української міфології, історії про яких склали гідну конкуренцію сучасним героям фентезі [5].

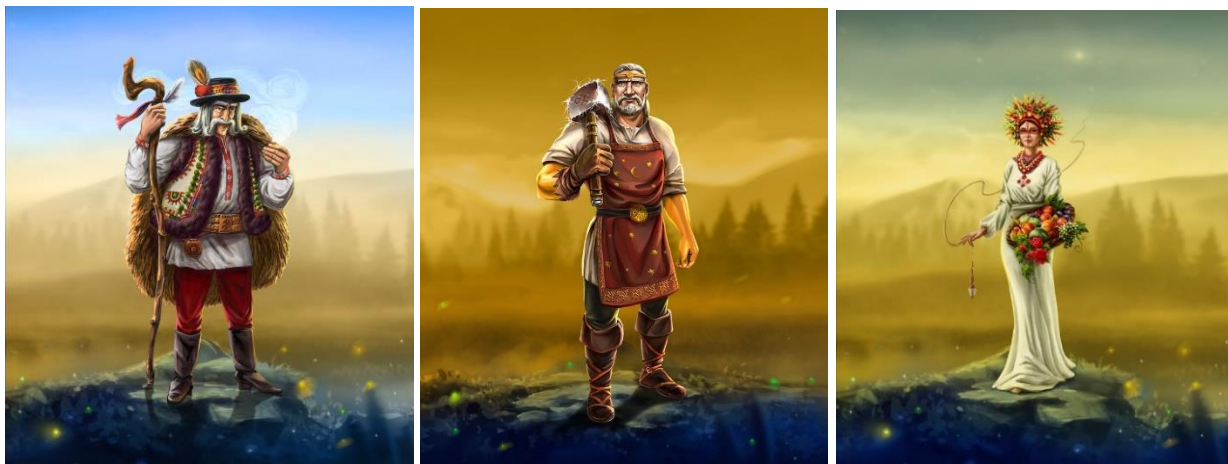

Рис. 5. Міфологічні персонажі Мольфар, Сварог і Моکش в українському мобільному застосунку

Використання українського декоративно-орнаментального народного малярства в графіці є способом поєднати традиційне українське мистецтво із сучасним графічним дизайном. Так, прикрасити графічний дизайн, надати йому естетично привабливого та національно маркованого вигляду може застосування характерних елементів петриківського орнаменту, а саме: зображення квітів, листя, птахів, тварин, геометричних

мотивів; яскравої та насиченої його традиційної колірної палітри. Інтерпретація петриківських мотивів у сучасному дизайні, поєднання з іншими графічними стилями, застосування на різних поверхнях: текстиль, кераміка, скло, дерево, метал та ін. – дає змогу створювати оригінальні та інноваційні об'єкти, що відображають культурну спадщину України та привертають увагу до багатства традиційного народного мистецтва (рис. 6).

Рис. 6. Мотиви петриківського розпису в дизайні об'єктів

Переосмислення творчості українських митців, які продовжують народні традиції в мистецтві, зумовлює осучаснення стилістики етнодизайну, появу кроскультурних творів. Так, наприклад, персонажів української художниці, яка творила в жанрі наївного мистецтва, Марії Примаченко в сучасному графічному дизайні використовують у нових контекстах, із використанням сучасних технік, стилів, технологій. Образи тварин мисткині застосовують у вебдизайні, анімації, ілюстраціях для книжок чи графічних романів, для створення візуальних ефектів у відеоіграх. Наприклад, твори Марії Приймаченко стали

основою для мультимедійного шоу «Примаченко. Рік дракона», у якому персонажі її картин ожили під музичний супровід гурту «Даха Браха» [1]. Такий підхід сприяє збереженню української культурної спадщини, адаптуючи її до нових реалій.

Наукова новизна статті полягає в актуалізації ролі етнодизайну в наданні сучасній візуальній культурі національних рис, що важливо в нинішніх воєнних умовах, коли питання української національної ідентичності постало особливо гостро.

Висновки. Візуальна ідентифікація національної культури потребує створення

середовища, що відображає культурні цінності, традиції та спадщину нації. Етнодизайн відіграє важливу роль у збереженні ідентичності народу, оскільки він втілює культурні та традиційні цінності в різних сферах життя. Це, зокрема, відбувається шляхом застосування, цитування та переосмислення традиційних українських мотивів, колірної палітри, елементів національної символіки, шрифтів з українською історичною візуальною основою, зображень національних традицій та обрядів тощо. Графічний дизайн на сьогодні є рушійною силою візуальної комунікації. Він відображає панівну ідеологію, суспільні норми та культурні трансформації. Використання етнодизайну в бізнесі є способом підкреслити його належність до самодостатньої багатой на культурні традиції української нації та привернути увагу аудиторії за допомогою «українізації» таких аспектів, як: логотип, реклама, упаковка, продукти, соціальні медіа та вебсайти, корпоративні події та заходи. Вплив графічного дизайну не обмежується комерцією, це також потужний інструмент для соціально-культурних змін, до консолідації українського суспільства. Переосмислена та осучаснена стилістика етнодизайну виводить його на рівень кроскультурності. Цифрова революція вивела етнодизайн на новий рівень, відкрила можливості для необмежених експериментів з типографією, кольорами, макетами.

Література

1. Баранівська Т. Картини Марії Примаченко оживуть: у Києві представлять мультимедійне шоу. *Суспільне. Новини*. 10.01.2024. URL: <https://suspilne.media/657986-kartini-marii-primacenko-ozivut-u-kievi-predstavlat-multimedijne-sou/> (дата звернення: січень 2024).
2. Бондар І. Етнодизайн як форма збереження образів народного мистецтва в умовах глобалізації. *Деміург: ідеї, технології, перспективи дизайну*. 2020. № 3(2). С. 192–201.
3. Голубева К. В офіційних документах України може з'явитися шрифт за ідеєю художника УПА Ніла Хасевича. *InfoKava*. 18.09.2023. URL: <https://infokava.com/77430-v-oficiinykh-dokumentakh-ukrainy-mozhe-ziavytysia-shryft-za-ideieu-khudozhnyka-upa-nila-khasevycha.html> (дата звернення: січень 2023).
4. Грицай А., Мельник О. Ідентифікація українських міфологічних образів у сучасному графічному дизайні. *Актуальні проблеми сучасного дизайну*: матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 22 квітня 2021 р.). У 2-х т. Т. 2. Київ: КНУТД, 2021. С. 34–36.
5. Довгостроковий, стратегічний культурно-мистецький проєкт. *Чарівний світ*. URL:

<https://magicworld.com.ua/about-project/> (дата звернення: січень 2024).

6. Колісник О. В., Мисак С. В. Символіка орнаменту народної вишивки у графічному дизайні. *Art and Design*. 2018. № 2 (02). С. 35–41.

7. Павліченко Є. Сучасна візуальна культура як засіб репрезентації національної ідентичності. *Питання культурології*. 2023. № 42. С. 57–65. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.42.2023.293704>.

8. Петриківський розпис прикрашає стіни нового «Сільпо» у Кам'янському. *Сільпо*. 29.07.2021. URL: <https://silpo.ua/press-center/press-releases/petrikivskij-rozpis-prikrashaye-stini-novogo-silpo-u-kam-yanskomu> (дата звернення: січень 2024).

9. Прищенко С.В. Етностиль у рекламному дизайні: методологія та творчі стратегії. *Вісник Львівської нац. академії мистецтв*: зб. наук. пр. Львів, 2018. Вип. 38. С. 112–125.

10. Сиваш І. О. Етнодизайн – важливий чинник консолідації українського суспільства в умовах війни. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*: наук. журнал. 2022. № 3. С. 120–123.

11. Спадок Хасевича: «Воля» стала офіційним шрифтом ЗСУ. *Район. Культура*. 23.02.2023. URL: <https://kultura.rayon.in.ua/news/577860-spadok-khasevicha-volya-stala-ofitsiynim-shriftom-zsu> (дата звернення: січень 2024).

12. Удріс-Бородавко Н. Графічний дизайн з українським обличчям. Київ: ArtHuss, 2023. 204 с.

13. Хоптинська К. Базові українські архетипи. *Medium*. 07.07.2021. <https://medium.com/khoptynska/bazovi-ukrayinski-arhetipy-c581204900ea> (дата звернення: січень 2024).

14. Muavia Ameer. The Evolution of Graphic Design: Shaping Culture and Society. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/evolution-graphic-design-shaping-culture-society-ameer-muavia> (дата звернення: січень 2024).

References

1. Baranivska, T. (10.01.2024). Maria Prymachenko's Paintings will Come to Life: Multimedia Show will be Presented in Kyiv. *Suspilne. News*. Retrieved from: <https://suspilne.media/657986-kartini-marii-primacenko-ozivut-u-kievi-predstavlat-multimedijne-sou/> [in Ukrainian].
2. Bondar, I. (2020). Ethnodesign as a Form of Preservation of Folk Art Images in the Conditions of Globalisation. *Demiurge: Ideas, Technologies, Design Perspectives*, 3(2), 192–201 [in Ukrainian].
3. Holubeva, K. (September 18, 2023). In the Official Documents of Ukraine, a font based on the Idea of UPA Artist Nilo Khasevich May Appear. *InfoKava*. Retrieved from: <https://infokava.com/77430-v-oficiinykh-dokumentakh-ukrainy-mozhe-ziavytysia-shryft-za-ideieu-khudozhnyka-upa-nila-khasevycha.html> [in Ukrainian].
4. Hrytsai, A., & Melnyk, O. (22.04.2021). Identification of Ukrainian Mythological Images in Modern Graphic Design. *Actual Problems of Modern*

Design: Mater. III International science and practice conf. Kyiv, 2, 34–36 [in Ukrainian].

5. Long-term, Strategic Cultural and Artistic Project. Magical World. Retrieved from: <https://magicworld.com.ua/about-project/> [in Ukrainian].

6. Kolisnyk, O. V., Mysak, S. V. (2018). Symbolism of Folk Embroidery Ornament in Graphic Design. Art and Design, 2 (02), 35–41 [in Ukrainian].

7. Pavlichenko, E. (2023). Modern Visual Culture as a means of Representing National Identity. Issues of Cultural Studies, 42, 57–65. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.42.2023.293704> [in Ukrainian].

8. The Petrykiv Painting Decorates the Walls of the New "Silpo" in Kamiansk. (29.07.2021). Silpo. Retrieved from: <https://silpo.ua/press-center/press-releases/petrikivskij-rozpis-prikrashaye-stini-novogo-silpo-u-kam-yanskomu> [in Ukrainian].

9. Pryshchenko, S. V. (2018). Ethnostyle in Advertising Design: Methodology and Creative Strategies. Bulletin of the Lviv National Academy of Arts, 38, 112–125 [in Ukrainian].

10. Syvash, I. O. (2022). Ethnodesign is an Important Factor in the Consolidation of Ukrainian Society in Wartime. Herald of the National Academy of

Culture and Arts Management, 3, 120–123 [in Ukrainian].

11. Khasevych's legacy: "Volya" Became the Official Font of the ZSU. (23.02.2023). Area. Culture. Retrieved from: <https://kultura.rayon.in.ua/news/577860-spadok-khasevicha-volya-stala-ofitsiynim-shriftom-zsu> [in Ukrainian].

12. Udris-Borodavko, N. (2023). Graphic Design with a Ukrainian Face. Kyiv [in Ukrainian].

13. Khoptynska, K. (07.07.2021). Basic Ukrainian Archetypes. Medium. Retrieved from: <https://medium.com/khoptynska/базові-українські-архетипи-c581204900ea> [in Ukrainian].

14. Muavia, A. (n.d.). The Evolution of Graphic Design: Shaping Culture and Society. Retrieved from: <https://www.linkedin.com/pulse/evolution-graphic-design-shaping-culture-society-ameer-muavia> [in English].

*Стаття надійшла до редакції 18.04.2024
Отримано після доопрацювання 16.05.2024
Прийнято до друку 24.05.2024*